

INWALIDA ŻYDOWSKI

miesięcznik

Organ Zjednoczenia Związków żyd. inwalidów, wdów i sierót wojennych Rzplitej P.

Redakcja i administracja:
Kraków, ulica Skawińska 2.
Konto P. K. O. Nr. 406,285.

Prenumerata: półroczna zł 1⁵⁰, roczna zł 3 łącznie z opł. pocztową.

Ogłoszenia: Cała strona 100 zł, $\frac{1}{2}$ str. 50 zł, $\frac{1}{4}$ str. 30 zł, $\frac{1}{8}$ str. 16 zł.

Treść:

Po trzecim Walnym Zjeździe — Rezolucje uchwalone przez III. Walny Zjazd — Telegramy hołdownicze III. Walnego Zjazdu — Do dzieła — Dochód a prawo do renty — Z życia organizacyjnego — Różne wiadomości — Komunikaty.

Po III. Walnym Zjeździe.

Trzeci Walny Zjazd delegatów naszych organizacji, który obradował w dniach 16-19 grudnia 1926 w Warszawie, rozpoczął nową epokę w dziejach inwalidy żydowskiego w Polsce. O ile oba poprzednie Zjazdy miały tylko charakter przygotowawczy, to ten trzeci Zjazd jako pierwszy Walny Zjazd prawnie już istniejącego Zjednoczenia był dobitnym wyrazem organizacyjnego zespolenia wszystkich żydowskich ofiar wojennych Rzeczypospolitej Polskiej, stwarzając silny fundament dla rozwinięcia należytej akcji w kierunku wywalczenia naszych słusznych postulatów. Zjazd ten, który miał charakter nader uroczysty i był licznie obsesany przez nasze organizacje, ujawnił w całej pełni wobec Rządu i społeczeństwa naszą siłę liczebną i moralną, a i nam samym dodał otuchy do dalszej pracy. Dopiero teraz dowiedzieli się władze, że jest jakaś organizacja, która ma prawo i obowiązek zastępować nas oficjalnie, dopiero teraz, gdy silni jak jeden mur stanęliśmy sami w obronie naszych praw, mogliśmy się skutecznie zastrzec przeciw temu, by różne niepowołowane czynniki występowały rzekomo w naszym imieniu wbrew naszym interesom. I władze pożywały z całą sympatią powstanie jednolitej naszej organizacji, a ich reprezentanci oświadczyli imieniem Rządu, iż będą się stale w sprawach zaopatrzeniowych koncesyjnych i wszystkich innych nas złączających, komunikowali z Zarządem Głównym Zjednoczenia.

I oto pierwszy krok naprzód. Bo o ile dotąd poszczególne związki kołatały bezskutecznie do Ministerstw, które nie chciały z lokalnymi związkami porozumiewać się w błędnem mniemaniu, że Zw. Inw. Woj. Rz. Polskiej zastępuje ich interesa, to teraz stało się dla każdego jasnym i widocznym, że jedynym rzecznikiem kilkudziesięciotyśięcnej rzeszy żyd. ofiar wojen. Rzpl. Pol. jest li tylko Zjednoczenie Związków Żyd. inwalidów wdów i sierót wojennych Rzpl. Polskiej, a jeżeli

ktokolwiek inny to czyni, to jest to bezprawna uzurpacja.

Nie znaczy to bynajmniej, byśmy obcieli iść samopas, przeciwnie, podajemy ręce wszystkim innym organizacjom inwalidzkim i wzywamy je do współpracy dla obrony wspólnych naszych interesów.

Obecnie wybrany Zarząd Główny spotka się z trudnemi zadaniami, a obowiązkom swoim podoła tylko wtedy, jeśli spotka się z należytem zrozumieniem i dostatecznem poparciem wszystkich lokalnych związków.

Na tej nowej drodze ciężkiej pracy i poświęcenia życzymy pomyslności Zarządowi a temsamem i lepszego jutra dla naszych braci.

Przebieg Walnego Zjazdu był następujący:

Zjazd poprzedziło nabożeństwo kn uczczeniu poległych żołnierzy w synagodze przy ul. Tumackiej, na którem okolicznościowe kazanie wygłosił Naczelny Rabin Wojsk Polskich pułkownik Dr. Mieses.

Po otwarciu Zjazdu przez kol. Bachnera z Krakowa, który powitał obecnych delegatów, przedstawicieli władz wojskowych i cywilnych oraz licznych gości, dokonano wyboru Prezydium Zjazdu w następującym składzie: Kol. Jakób Baehner (Kraków) przewodniczący, kol. Herman Schwarz (Lwów), Stanisław Kikoler (Warszawa), Egon Markus (Katowice) jako zastępcy przew., kol. Dawid Thaler (Kraków), Leon Ratz (Lwów), Juljusz Goldberg (Tarnów), Ksiel Moszkowski (Wilno), Maurycy Lemel (Lwów), Sal. Rares (Kołomyja) jako sekretarze. Następnie wybrano biuro prasowe (kierownik kol. Dr. Schermant, Kraków) oraz kierowników biura Zjazdu (kol. Salzberg, Przemysł i Jutan, Wilno). Odczytano pismo pana Prezydenta Rzeczypospolitej z życzeniami pomyslnych obrad, a wśród niemilkających oklasków na cześć Pana Prezydenta Rzpl. i Marszałka Pił-

sudskiego, zjazd uchwalił wysłać do Nich telegramy hołdownicze.

Mowy powitalne wygłosili imieniem stoł. miasta Warszawy senator Baliński, prezes warszawskiej Rady Miejskiej, imieniem Ministerstwa Spraw Wojskowych major Skudro, im. Min. Skarbu radca Kossowski, im. Min. Pracy i Opieki społ. radca Eminowicz, im. Naczelnego Rabinatu Wojsk Polskich pułkownik Dr. Miesses, im. Komisarjatu Rządu stoł. miasta Warszawy p. Janusz Bleszyński, im. Koła żydowskiego poseł Hartglas, im. żyd. społeczeństwa miasta Warszawy nadrabrin prof. Dr. Schorr, im. żydowskich członków Rady miasta Warszawy radca Majzel, im. Rabinatu warszawskiego rabin Posner, im. Światowej Organizacji żyd. inwalidów poseł Heller, im. frakcji „Hitachdut“ poseł Lewinsohn i Białopolski, im. Związku Towarzystw Opieki nad żyd. sierotami woj. p. Schneersohn, im. Żydowskiej Rady Narodowej p. Leon Lewito, im. Legji inwalidów woj. Rz. P. Kleciński i Kowarski.

Z koleji odczytano protokół poprzedniego Walnego Zjazdu w Krakowie, który zatwierdzono.

Następnie posiedzenie rozpoczęło się pod przewodnictwem kol. Schwarz (Lwów) referatem kol. Bachnera (Kraków) na temat: „Historja i przyczyny powstania Zjednoczenia Związków żyd. inwalidów, wdów i sierót wojennych Rzeczyp. Polsk. Mowca przedstawił w obszernym wywodzie trudności przy uzyskaniu zatwierdzenia statutu pierwszej naszej organizacji t. j. Związku żyd. inwalidów, wdów i sierót wojen. w Krakowie, do którego to zatwierdzenia przyczynił się walnie poseł Dr. Thon. Mowca przytacza cały szereg antysemickich wystąpień władz wojskowych, skarbowych i t. d. stosowanych wobec żydowskich ofiar wojennych, poczem analizuje przyczyny wystąpienia żydowskich inwalidów z ogólnej organizacji inwalidzkiej. Podnosi, że antysemityzm kierowników tych organizacji wywołał konieczność utworzenia jednolitego frontu żyd. inwalidów, wdów i sierót wojennych. Referent wytyka Kołu żydowskiemu nienależyte traktowanie spraw żydowskich ofiar wojennych na terenie parlamentarnym a w szczególności ostro atakuje postać Hellera, który nie okazał należytej siły w Kole żydowskim w obronie naszych spraw. Kolejno przechodzi praktyki wszystkich Ministerstw, omawia stosunek Kahałów i społeczeństwa żydowskiego do żyd. ofiar wojennych, a w szczególności stanowisko Gminy Wyznaniowej w Warszawie i i. Atakuje ostro Ministerstwo Skarbu w obecności przedstawicieli tegoż Ministerstwa z powodu zaległości kilkudziesięciu tysięcy aktów w Izbie skarbowej, Wydziale emerytur i rent, w Krakowie, domagając się sanacji w tym kierunku przez powiększenie etatu urzędniczego w tym dziale; omawia niewłaściwe postępowanie władz skarbowych przy wymiarze rent, rygorystyczne stosowanie przepisów przy przyznawaniu zaopatrzeń rodzicielskich, a ponadto krytykuje ostro ustawę sanacyjną z 22/XII 1925 r. odnośnie do przepisów o wdowach i sierotach wojennych, która zdaniem mowcy winna być bez-

zwłocznie uchylona przez Rząd w formie dekretu. Domaga się przedłużenia terminu rejestracyjnego dla inwalidów w formie dekretu, gdyż kilkadziesiąt tysięcy inwalidów a w szczególności na kresach z dniem 20/IV. 1922 niema możności uzyskania prawa do renty.

Następnie poseł Heller wygłasza referat o problemach inwalidzkiej w ustawodawstwie i praktyce. Mowca objaśnia ustawę o zaopatrzeniu i jej braki, krzywdzące inwalidów w wysokim stopniu krytykując zamknięcie terminu rejestracyjnego, niewykonanie ustawą przewidzianej kapitalizacji rent, wspomina o dodatku kwalifikacyjnym, który po dzień dzisiejszy nie został jeszcze wypłacony, oraz o tem, że zaopatrzenie przysznaje się dopiero od dnia skompletowania dokumentów co jest wbrew ustawie a nie od dnia wniesienia podania. Następnie omawia niestaszne i krzywdzące inwalidów i wdowy wojenne wydawanie opinii o dochodach przy przedkładaniu deklaracji co zniechęca ofiary wojenne do produktywnej pracy, omawia w dalszym ciągu ustawę sanacyjną, systemy, którymi się władze skarbowe kierują przy nadawaniu koncesji i t. d. W końcu porusza mowca kwestję Jointu, który dla żyd. ofiar wojennych nie dotychczas nie uczynił, mimo, że fundusze amerykańskie przeznaczone są na ten cel. Poseł Heller wyraża przekonanie, że Zjazd w poruszonych sprawach zajmie odpowiednie stanowisko.

Następnie kol. Bachner złożył sprawozdanie z działalności Komitetu Wykonawczego Zjednoczenia. Związków żyd. inwalidów, wdów i sierót wojen. W dyskusji, która się nad referatami rozwinęła, zabierali głos kol. Salzberg, Krieger (Przemysł) Judenfreund (Stanisławów), Ackerman (Lwów), Goldzon (Pińsk), Pfeiferbaum (Stryj), Rares (Kolomyja), Sent (Sambor), Unger (Kraków), Seifert, (Rawa-Ruska) Goldberg (Tarnów), Kikoler (Warszawa), Moszkowski (Wilno), Kraft (Drohobycz), Markus (Katowice), Jutan (Wilno), Froemann (Buczacz) Traumann (Warszawa) Lemmel (Lwów), Rosenhal (Żółkiew), Stróż (Częstochowa) Tell (Rudki), Bachner (Kraków), Schwarz (Lwów) Dr. Schermant (Kraków), Thaler (Kraków), Goldfarb (Siedlce) i inni; po dyskusji udzielono ustępującemu Komitetowi Wykonawczemu absolutorjum.

Następnie dokonano wyboru Komisji statutowej, organizacyjno-finansowej oraz permanencyjnej, które natychmiast przystąpiły do prac, obradując przez dwa dni do późnej nocy.

Ostatnie posiedzenie Zjazdu dnia 19 grudnia o godz. 9-30 przedpoł. rozpoczęło się odczytaniem w międzyczasie nadesłanych telegramów gratulacyjnych m. i. od Międzynarodowej organizacji ofiar i uczestników wojny światowej w Paryżu, poczem kol. Schwarz (Lwów) wygłosił referat o stosunku społeczeństwa do żyd. inwalidów. Mowca stwierdza, że ustawowe zaopatrzenie daleko jeszcze nie rozwiązuje kwestji inwalidzkiej i dlatego koniecznym jest także zdobycie poparcia ze strony społeczeństwa. Stwierdza, że tylko

w Krakowie i Lwowie społeczeństwo zajęło się częściowo losem sierót, resztę zaś społeczeństwa trzeba dopiero pozyskać. Porusza konieczność reprezentacji inwalidów w zarządach Gmin żydowskich i radach miejskich, w których zakresie działania leży właśnie opieka społeczna, stanowiąca jeden z kardynalnych punktów programu ruchu inwalidzkiego, oraz reprezentacji w Komitetach ratunkowych. Mowca stwierdza, że Rząd z powodu braku funduszy nie przystępuje do przeprowadzenia ustawy przewidzianej kapitalizacji rent, wobec czego jedynym rozwiązaniem tej kwestji jest stworzenie banku inwalidzkiego subwencjonowanego przez Joint. Nawiązując do przemówienia prof. Dr. Schorra wykazuje, że kwestja sierót nie jest jeszcze u nas załatwiona, gdyż zabezpieczenie ze strony centrali sieroczej nie obejmuje jeszcze sierót wojennych. Jako sekretarz generalny organizacji światowej przedstawia z kolei działalność tejże, stwierdzając, że światowa organizacja przychyliła się we wysokim stopniu do zainteresowania całego świata kwestją inwalidzką, na skutek czego także i Liga Narodów przyrzekła gorące poparcie na terenie międzynarodowym, (zaopatrzenie inwal. mieszkających poza granicami swego państwa, sprawa małżeństw rytualnych, uzgodnienie ustawodawstwa socjalnego i t. d.). Odnośnie do Jointu stwierdza mowca, że z pieniędzy tych żydowscy inwalidzi, wdowy i sieroty wojen. w Polsce, mimo że należą w pierwszym rzędzie do żyd. ofiar wojennych, nie dotychczas nie otrzymali.

Następnie kol. Jutan i Moszkowski z Wilna podnoszą, że inwalidzi żydowscy przyczynili się głównie do obecnego znaczenia żydowstwa święcie, i mają prawo żądania od tego społeczeństwa opieki i pomocy.

Kol. Dr. Schermant (Kraków) wygłosił referat o celach i znaczeniu prasy inwalidzkiej w walce o urzeczywistnienie słusznych postulatów żyd. inwalidów, wdów i sierót woj. Przedstawiając obecny stan stwierdza, że organ Zjednoczenia w ostatnich czasach znacznie się rozwinął. Mowca wzywa Związki do dalszej wyteźonej współpracy i rozpowszechniania tego pisma wśród całego społeczeństwa, zaznaczając również, że jest obowiązkiem każdego żydowskiego inwalidy i wdowy wojen. prenumerowanie własnej gazety.

Zjazd wysłuchał sprawozdania przewodniczących poszczególnych komisji a to: statutowej (Bachner), organizacyjno-budżetowej (Schwarz), weryfikacyjnej (Salzberg), i rezolucyjnej.

Po złożeniu sprawozdań przez delegatów poszczególnych Związków o stanie organizacji w ich okręgach, uchwalono cały szereg rezolucji, poczem w uznaniu niestrudzonej pracy i wybitnych zasług połączonych dla organizacji żyd. inwal. Zjazd uchwalił jednogłośnie przez akklamację zamianować kol. posła Zwi Hellera, Jakóba Bachnera, Dr. Ludwika Schermanta i Hermana Schwarca członkami honorowymi Zjednoczenia.

Następnie dokonano wyboru Zarządu Głównego, Rady Naczelnej i Komisji rewizyjnej.

W skład **Zarządu Głównego** weszli: kol. Jakób Bachner (Kraków), jako prezes, Herman Schwarz (Lwów) i Dr. Schermant (Kraków) jako wiceprezesi, Dawid Thaler (Kraków) jako sekretarz, Józef Ackerman (Lwów) jako zastępca sekretarza, Dr. Teodor Molkner (Kraków) jako skarbnik, (miejsce III. wiceprezesa zostawiono na razie wolne dla Warszawy), oraz jako członkowie: Oskar Birnbach (Kraków), Juliusz Goldberg (Tarnów), Poseł Zwii Heller (Lwów), Jakób Judenfreund (Stanisławów), Samuel Krieger (Przemysł), Maurycy Lemmel (Lwów), Izidor Salzberg (Przemysł), Dr. Michał Żytkowski (Wilno).

W skład **Rady Naczelnej** zostali wybrani: Dr. Maurycy Marbach (Lwów) jako przewodniczący Dr. Maurycy Spira (Rzeszów) jako zast. przewod. oraz kol. Feuermann (Buczacz), Fibrajs (Warszawa), Frey (Katowice), Goldson (Pińsk), Dr. Kluger (Wadowice), Kraft (Drohobycz), Markus (Katowice), Moszkowski (Wilno), Müller (Warszawa), Rares (Kołomyja), Ratz (Lwów), Rosental (Zółkiew), Seiert (Rawa Ruska), Senft (Sambor), Stróż (Częstochowa), Szmulewicz (Kielce), Wunder (Przemysł), Wurzelman (Warszawa), Dr. Zanker (Kraków).

Do **komisji rewizyjnej** weszli kol. Bachner Sz. (Chrzanów), Birman (Przemysł), Jutan (Wilno), Steinwüzel (Lwów) i Trauman (Warszawa).

Przed zakończeniem obrad uchwalono jeszcze polecić Zarządowi Głównemu porozumiewanie się ze Związkiem inwalidów woj. R. P. oraz Legją inwalidów W. P., w celu wspólnej akcji w ogólnych sprawach inwalidzkich.

Po wygłoszeniu mów połączalnych przez kol. Schwarza, Bachnera, Dr. Schermanta, Thalara, Salzberga i Jutana, zamknął przewodniczący kol. Bachner Zjazd wśród nader uroczystego nastroju.

Rezolucje uchwalone na III. Walnym Zjeździe Zjednoczenia Związków żyd. inwal. wdów i sierót wojen. R. P. w Warszawie w dniach 16 do 19 grudnia 1926.

- 1) Zjazd protestuje jak najostrzej przeciw dalszemu stosowaniu ustawy sanacyjnej z dnia 22 XII. 1925. względem wdów i sierót wojen. i domaga się usunięcia jej w formie dekretu.
- 2) Zjazd domaga się, aby Min. Skarbu wydało bezwzględnie zarządzenie co do wypłaty dodatków na

pielegnację i dodatku kwalifikacyjnego dla ciężko poszkodowanych inwalidów, na zasadzie rozp. wykon. do Ust. inwal. z dn. 10. I. 1923 Dz. U. Nr. 20/23.

- 3) Zjazd domaga się, aby Min. Skarbu zarządziło bezwzględnie podwyższenie etatu urzędniczego

- w Izbie Skarbowej Wydz. Emer. i rent w Krakowie, gdyż w Izbie Skarbowej zalega kilkadziesiąt tysięcy aktów wdowich i sierocych, co obecny etat urzęd. na podstawie obliczenia będzie mógł opracować dopiero za kilka lat, pod czas gdy tymczasem tysiące wdów i sierót wojen. pozostających bez zaopatrzenia ginie z głodu.
- 4) Zjazd domaga się zwaloryzowania dotąd niewypłaconych rent w przepisany terminie, a to na podstawie Dz. U. Nr. 115/24 poz. 1020 §. 2.
 - 5) Zjazd stwierdza z ubolewaniem, że podana o kapitalizację rent dla żyd. inwalidów nie zostają uwzględniane i domaga się natychmiastowego usunięcia tego postępowania.
 - 6) Zjazd domaga się aby Min. Skarbu zarządziło przekazanie agend w sprawie rent dla inwalidów wdów i sierót woj. przynależnych do Województw tarnopolskiego, stanisławowskiego i lwowskiego Izbie Skarbowej we Lwowie, by przez taki rozdział terytorjalny umożliwiono szybsze załatwienie d.iesiątek tysięcy zaległych podań i bieżących spraw.
 - 7) Zjazd domaga się aby deklaracje potrzebne do wymiaru rent opinowane przez poszczególne Inspektoraty Skarbowe były wydane pententom na rękę celem wysłania ich do Izby Skarbowej przez samych inwalidów lub wdowy, a nie przez Inspektoraty skarbowe, które ze szkoda dla inwalidów i wdów przetrzymują te deklaracje całymi miesiącami,
 - 8) Zjazd protestuje przeciw bezprawnej interpretacji art. 5 Ust. inwal. z dnia 4. VIII. 1922 Dz. U. Nr. 67/22, przez Izbę Skarbową w Krakowie, która uwzględnia stan grupy rodzinnej dopiero od I. X. 1925., motywując tem, że wyjaśnienie interpretacji art. 5 ust. 2 Ust. z 4 VIII 1922 Dz. U. R. P. Nr. 67/22 nastąpiło przez Min. Skarbu dopiero z dniem 4 IX. 1925 l. 11778 D. S. Em./25.
 - 9) Zjazd protestuje przeciw rygorystycznej interpretacji § 196 pkt. el. rozp. wykon. do Ust. inwal. z dn. 10. I. 1923 przy zaopatrzeniach rodzicielskich odnośnie do utrzymania rodziców przez pozostałe dzieci, choć fizyczna lub gospodarcza niemożność utrzymania rodziców przez te dzieci zostaje urzędowo stwierdzona.
 - 10) Zjazd domaga się, aby Min. Skarbu i Dyr. Monop. Tyt. wydał natychmiast zarządzenie podległym Łzom Skarbowym, aby te władze o wolnych koncesjach monopolowych zawiadamiły Zjednoczenie Związków żyd. inwalidów, wdów i sierót woj. R. P.
 - 11) Zjazd pomaga się, aby Min. Skarbu wzywał Gener. Dyr. Monopola Tyt. przystąpiła do bezwzględnego nadania hurtowni tyt. Związkom żyd inwalidów, wdów i sierót wojen., które na skutek interwencji przedstawicieli związków żyd. inwal. wdów i sier. postów żyd. u władz monopolowych i skarbowych zostały im przyrzeczone, a ponadto na audjencji u p. premiera Bartla w dniu 21 VII. 1926 zapewniono przychylnie załatwienie tej sprawy,
 - 12) Zjazd nie może się zgodzić na stanowisko Gener. Dyr. Monop. Tyt. w sprawie nadania tytjo sklepów tytoniowych Związkom żyd. inwal. zamiast hurtowni tytoniowych, o które walczy się od kilku lat, Zjazd stwierdza, że koncesje na drobny sprzedaż tytoniu nie mogą dać żadnej podstawy materialnej dla istnienia i działania żyd. związków w interesie masy swych członków. Zjazd domaga się przeto równego traktowania ze Związkami inwal. nieżydowskimi, które już posiadają kilkadziesiąt hurtowni tytoniowych i innych koncesji monopolowych. Rząd nadaje hurtownie tyt. Towarzystwom Cz. Krzyża, Akademiom gór. Kółkom roln. i nie-inwalidom, natomiast pomija zupełnie Związki żyd. inwal., które mają pod opieką żyd. inwalidów, wdowy i sieroty wojen. zastępujących na równe traktowanie z nieżydowskimi inwalidami, wdowami i sierotami wojen.
 - 13) Zjazd domaga się, aby przy Komisji koncesyjnej antyalkoholowej zesiadali również przedstawiciele Związków żyd. inwal., celem odpowiedniego zastąpienia żyd. ofiar wojen.
 - 14) Zjazd domaga się, aby Min. Spraw wojsk. nakazało podległym władzom wojsk., żeby przy ocenianiu % niezdolności zarobkowej odnośnie do kalectwa i chorób inwal. wojen. zaniechały systemu obostrzonego kwalifikowania stopnia inwalidztwa dla celów fiskalnych i by z całą bezstronnością traktowały żyd. inwalidów (a nie jak DOK. IX. Szef. San.) oraz, aby zaniechały ciągłych powoływań inwalidów uznanych na stałe do Komisji rewiz., gdyż przez tego rodzaju postępowanie naraża się Skarb Państwa i inwalidów na znaczne bezcelowe wydatki.
 - 15) Zjazd domaga się, aby Rząd projekt przedłużenia terminu rejestracyjnego dla inwalidów wniesiony przez p.osta Hellera przekazał jaknajrychlej Sejmowi do ostatecznej uchwały, lub też przedłużyć termin rejestr. dla inwalidów wojen. do końca 1927 r. w formie dekreto. Zjazd stwierdza, że wielu inwalidów z powodu znanych wypadków politycznych zwłaszcza wsch. Województw, następnie wskutek nawały bolszewickiej nie miało możności stawić się względnie zgłosić pretensji do zaopatrzenia inwal. w przepisany terminie tj. do 30. IV. 1922 r., lembardziej, że ówczesne władze wojsk. nie ogłosiły tego terminu w przepisany czasie, wskutek czego termin ten nie był znany inwalidom znajdujących się w tych warunkach.
 - 16) Zjazd domaga się, aby Min. Spraw Wojsk. wydało zarządzenie do podległych DOK., aby przy rozpatrywaniu aktów wdów i sierót wojen. odnośnie do związku przyczynowego między śmiercią i służbą wojsk. zmarłego, DOK. bezwarunkowo brały w rachubę brak dokumentów w rachubę zeznania zaprzysiężonych świadków zgodnie z § 124 rozp. wykon. do Ust. inwal. Dz. U. Nr. 20/23, a nie jak dotąd niektóre DOK. przeważnie ten § ignorują, co dotyczy szczególnie DOK. Nr. VI. i V. Szef. Sanit. wskutek czego pozbawia się setki wdów i sierót wojen. należących się im zaopatrzenia.
 - 17) Zjazd domaga się, aby przy Okręg. inwal. Komisjach odwoławczych brał bezwarunkowo udział także przedstawiciel Związków żyd. inwal., wdów i sierót wojen., gdyż żyd. inwalidzi nie mając dotąd swych reprezentantów przy tej Komisji pozostają tamże bez ochrony.
 - 18) Zjazd domaga się, aby członkowie rodziny inwalidów wojen. chorych na gruźlicę płuc stojąca w związku ze służbą wojsk. mogli być leżeni w sanatoriach wojsk. i korzystać z odpowiedniej opieki lekarskiej bezpłatnie, gdyż rodziny te zostały tą straszną chorobą nawiedzone przez zarażenie się od inwalidów.
 - 19) Zjazd domaga się, aby Min. Spraw Wojsk. przystąpiło do powiększenia sanatoriów wojsk. dla gruźliczo chorych, gdyż w obecnym stanie gruźliczo chorzy inwalidzi wskutek służby wojsk. muszą czekać na umieszczenie ich w sanatoriach po kilkanaście miesięcy a czasem, zanim prosba zostanie załatwiona, pentent umiera.
 - 20) Zjazd domaga się, aby Min. Pracy i Op. Społ. przedłożyło projekt Ust. do Sejmu o zaopatrzeniu cywilnych ofiar wojen. gdyż dotąd zostaje stosowana austr. Ustawa z dnia 31 XII. 1917 r. pod względem zaopatrzenia tych osób, które z powodu braku Ustawy dotąd nie uchwalonej przez Sejm Rpltej Polskiej znajdują się w ostatecznej nędzy.
 - 21) Zjazd domaga się, aby Min. Pracy i Op. Społ. z odpowiednich swych funduszy udzieliło wydatnej subwencji związkom żyd. inwal., wdów i sierót wojen. R. P., które zaopatrują sieroty wojen. w książki i przybory szkolne i udzielają swoim

- członkom potrzebnych lekarstw i doraźnych zaopiekg.
- 32) Zjazd domaga się, aby Min. Pracy i Op. Społ. wydało zarządzenie do wszystkich podległych państwowych biur pośrednictwa pracy, aby tamże dopuszczono przedstawicieli Związków żyd. inwal. by przy nadawaniu posad także uwzględniono żyd. inwal., wdowy i sieroty wojenne.
- 33) Zjazd domaga się od Min. Pracy i Op. Społ., aby w porozumieniu z Min. Skarbu i Min. Spraw Wojsk. wszczęło kroki odnośnie do wdów mających małżeństwa rytualne, które pozostały po inwalidach, względnie po poległych lub zmarłych wskutek służby wojskowej żołnierzach, celem przyznania im zaopatrzenia na podstawie Ust. inwal. a to do tych wdów, które przedłożą poświadczenie przynależnej władzy rabinackiej, iż zawarły ze swym mężem zmarłym lub poległym względnie zaginionym — rytualny związek małżeński i pozostawa z nim w pożyciu małżeńskim aż do chwili jego wstąpienia do służby wojsk. i temsamem miały możliwość uzyskania zaopatrzenia uregulowanego Ustawą z dnia 18 marca 1921 Dz. U. Nr. 33 poz. 19, przez co byłyby traktowane na równi ze ślubnymi wdowami.
- 34) Zjazd domaga się, aby Min. Spraw Wewn. wydało polecenie zarządzające, by Wojewodowie żądali od związków komunalnych, aby przesyłały odpisy wolnych miejsc, nietylko do Zarządu głównego Zw. inwal. wojen. R. P., lecz także do Zjednoczenia Związków żyd. inwal., wdów i sierót wojennych R. P.
- 35) Zjazd wyraża swe ubolewanie, że Koło Żyd. nie wykazywało żadnego zrozumienia ani zainteresowania dla potrzeb i postulatów żyd. ofiar wojen. i nie popierało swym autorytetem wysiłków reprezentatów Zjednoczenia Związków żyd. inwal., jak i rzecznika parlamentarnego pośta Hellera w kierunku zrealizowania przedłożonych Koła żyd. postulatów uchwalonych przez II Walny Zjazd Związków żyd. inwal., z dnia 18 i 19 kwietnia 1926. Mimo enuncjacji przesa koła żyd. p. Hartgłasa na Zjeździe ze skutkiem sprzeczności poglądów społecznych i interesów gospodarczych reprezentowanych w Kole przez poszczególne frakcje, Koło jako całość nie mogło dotąd odpowiednio popierać żądań żyd. ofiar wojen. — Zjazd stoi na stanowisku, że żyd. ofiary wojenne mają prawo bezwzględne domagania się od społeczeństwa żyd. i jego reprezentacji parlamentarnej spełnienia moralnego obowiązku wobec żyd. ofiar wojennych, któremi tak często posługuje się w swej walce polit.-narodowej, pod hasłem równe prawa skutkiem równych obowiązków. Zjazd wyzwa p. pośta Hellera, aby w Kole Żyd. podjął bezwzględną walkę z przeciwnikami sprawy inwalidkiej lub obojętnymi na niedolę tychże, gdyż Koło Żyd. musi wreszcie zrozumieć że interesy 120.000 żyd. ofiar wojennych zasługują przynajmniej na taką obronę, jak interesy drobniejszych a gospodarczo silniejszych grup ludu żydowskiego.
- 36) Zjazd oświadcza, że w sprawach rewizji koncesji, żydowscy inwalidzi zajmują stanowisko poddyktowane nie egoizmem, ale poczuciem sprawiedliwości i słusznosci. W myśl tej słusznosci ofiary wojenne mają prawo domagania się, by Państwo i społeczeństwo, które pozwały ich żyć i działać fizycznej możliwości zarobkowania dały im w formie koncesji monopolowych, jak i w każdy inny sposób możność utrzymania się. Z drugiej strony nie mogli się żydowscy inwalidzi bez zastrzeżeń solidaryzować z akcją prowadzoną przez Związek inwalidów wojennych R. P., bo dopatrywały się w niej raczej momentów antysemickich, aniżeli faktycznej troski o los inwalidów. Zjazd żąda i domaga się by rozp. Prez. Rzpl. zostało dekre-

tem zmienione w tym kierunku, by tak odebrane, jak i mające być kreowane nowe koncesje były nadawane wyłącznie inwalidom, wdowom i sierotom wojennym a nie 6 kal. osób o eufemistycznym nazwie, osób uprzywilejowanych, wśród których inwalidzi tak w rozporządzeniu a jeszcze więcej w praktyce figurują prawie że na ostatnim miejscu. Chcąc bronić naszych słusznych postulatów w atmosferze sprawiedliwości nie możemy żądać zaspokojenia naszych potrzeb kosztem krzywdy innych biednych ludzi lub chorych wdów, sierót lub starców. Walcząc wraz z innymi organizacjami inwal. o taką rewizję koncesji, będziemy żądali od nich pomocy w naszych wysiłkach o równe traktowanie żyd. ofiar wojen. jak i naszej walce przeciwko istniejącym niesłychanym niewłaściwościom i nadużyciom, czyto, że 3000 księgarń lub bufetów kolejowych oddano kapitalistycznemu Towarzystwu „Ruch“, lub bogatym dzierżawcom a nie inwalidom, albo, że rozmaite jednostki wykorzystywały swoje wpływy w organizacjach inwalidzkich, by mając mały stopień inwalidzтва uzyskać koncesję lub przywłaszczyc sobie kilka koncesji, w czasie, gdy tysiące inwalidów ciężko poszkodowanych niema żadnej koncesji. Żydowscy inwalidzi kierując się sami wyłącznie względami słusznosci a nie egoizmem mają podwójne moralne prawo domagać się i od Koła Żyd., by w sprawie rewizji koncesji zarzucilo jednostronne stanowisko obrony dotychczasowych koncesjonariuszy, bez względu na sytuację gospodarczą, i by akceptując nasze stanowisko w tej sprawie temsamem mogli nam pomóc w walce o równomierne traktowanie żyd. ofiar wojen. przy rozdawaniu koncesji.

- 27) Zjazd stwierdza uroczyście i kategorycznie, że żyd. inwalidów, wdowy i sieroty wojen. reprezentuje wobec władz i społeczeństwa wyłącznie Zjednoczenie Związków żyd. inwalidów, wdów i sierót wojennych R. P. Zastrzegając się przeto przeciw wszelkim uzurpaczom tak zwanego Wydziału Wykonawczego Związku Inwal. wojen. RP. przemawiana w imieniu ogółu inwalidów, oświadcza z drugiej strony że jak dotąd, tak i nadal nie zapoznają konieczności współpracy ze Związkiem inwal. wojen. R. P., jak i Legją inwalidów WP. we wszystkich sprawach tyjących się ogółu ofiar wojen.
- 28) Zjazd wyraża swe ubolewanie i zdziwienie, że Joint dotąd nie zmienił swego negatywnego stanowiska wobec problemu i postulatów żyd. inwal. i wdów wojennych i konkretyzuje dwa postulaty pod adresem Jointu: 1) umożliwienia założenia nowych egzystencji dla żyd. ofiar wojen. przez udzielenie kredytu na kapitalizację pobieranej przez nich renty państwowej, 2) przez udzielenie żyd. ofiarom wojennym najbardziej potrzebnej im pomocy t. j. pomocy prawnej przy uzyskaniu od Państwa należnego im zaopatrzenia, we formie subwencjonowania biur porady prawnej utrzymywanych przez organizacje żyd. inwalidów.

Telegramy holdownicze III. Zjazdu.

JWPan Ignacy Mościcki Prezydent Rzeczypospolitej
Warszawa.

III. Walny Zjazd delegatów związków żyd. inwalidów, wdów i sierót wojennych Rzeczypospolitej Polskiej, obradujący w Warszawie, składa hołd Najjaśniejszej Rzeczypospolitej w Osobie Jej Najwyższego Dostojnika, zapewniając, że żydowskie ofiary wojenne będą nadal jak dotąd stały wiernie na straży wolności i niepodległości wszystkim nam drogiej Ojczyzny.

JWPan Marszałek Piłsudski Prezes Rady Ministrów Warszawa.

III. Walny Zjazd delegatów związków żydowskich inwalidów, wdów i sierót wojennych Rzeczypospolitej Polskiej, obradujący w Warszawie, składa hold Pierwsiemu Marszałkowi Polski i Premierowi i przesyła wyrazy najgłębszej czci i przywiązania orędownikowi walki o wolność, niepodległość i sprawiedliwość.

Odpowiedź Pana Prezydenta Rzp. P. na powyższy telegram:

Z polecenia Pana Prezydenta Rzeczypospolitej przesyłam wyrazy podziękowania za uczucia wyrażone w depešy z dnia 16. grudnia 1926.

Szef. Kancelarii Cywilnej.

Z powodu strejku drukarskiego w Krakowie uległo wydanie naszego organu 10-dniowemu opóźnieniu.

Do dzieła!

Kto miał sposobność przeglądać prasę ostatnich dni, spotkał się tam z notatkami, dotyczącymi interwencji przedstawicieli Zw. Inwal. woj. R. P. u różnych władz państw. w sprawie rewizji koncesyj. Delegacja Zw. Inw. Woj. Rz. Polskiej konferowała też z p. ministrem skarbu Czechowiczem i zobowiązała się za zgodą tegoż do przedstawiania kandydatów na koncesje według wykazów sporządzonych przez specjalne komisje inwalidzkie.

Dotyczące tej sprawy rozporządzenie Prezyd. Rzpłtj. z dnia 27 grudnia 1924, do którego wydano już przepis wykonawczy, może wejść lada dzień w życie, właśnie na skutek interwencji wyż wspomnianego Zw. Ponieważ w myśl tego rozp. rewizja koncesyj ma być ukończona do 30 VI. 1928 możemy spotkać się z faktem, że wkrótce przystąpią władze do nadawania zrewidowanych koncesyj, biorąc przedewszystkiem pod uwagę kandydatów przedstawionych przez związki polskie. Tak więc za kilka miesięcy może rozpocząć się duża kampanja konc., do której Zw. żyd. inw. zupełnie nieprzygotowane, będą musiały staczać uciążliwe walki, podczas gdy Związki polskie i tak już pod każdym względem przez władze uprzywilejowane, przystąpią do niej zorganizowane i uzbrojone w specjalne komisje konces. z wykazami swoich kandydatów.

Przypatrzmy się teraz jak wygląda ta sprawa w poszczególne Zw. Żyd. Inwal. Jak mi wiadomo inwalidzi żyd. nie są jeszcze przygotowani do tej kampanji koncesyjnej. Według pewnych źródeł informacyjnych znajduję się w lwowskiej Izbie Skarb. około 1000 zrewidowanych koncesyj monop. Pokazna liczba takich znajduje się w okręgach innych Izb Skarbowych i faktem jest, że na te wolne miejsca „Związki Polskie” przygotowały już swoich kandydatów.

Posłowie sejmowi polscy pomagają bardzo Związkom Polskim tak na terenie sejmowym jak i u władz centralnych i lokalnych, podczas gdy posłowie żyd. jak nam wiadomo, nie interesują się tą sprawą, co też „kolo żyd.” zadokumentowało

w swoim czasie w znanej ugodzie polsko-żyd., wysuwając jako jeden z ważnych warunków wstrzymanie rewizji koncesji. Wszystkie Zw. Polskie utworzywszy wspólny front, całą siłą do tej sprawy, organizacje zaś żyd., nie mając poparcia w „kole żyd.” są skazane na własne siły.

Że tak jest w istocie świadczą o tem następujące fakty: Niedawno rozpisano konkurs na 11 hurtowni spirytusowych. Wśród kilku ciężko poszkodowanych inw. żyd. ubiegających się o te koncesje znalazł się również inwalida żyd. oficer W. Polsk. wielokrotnie odznaczony, któremu naturalnie odmówiono nadania koncesji, natomiast nadano ją jakiemuś emerytowi austriackiemu. Drogą zaś miała otrzymać rafineria spirytusu w Przemysłu i tak już bogata. W tej sprawie zwrócił się jeden z inwalidów żyd. do p. posła Feldmana (innych posłów nie było w Warszawie), który odmówił mu bezwzględnie jakiegokolwiek poparcia.

Ponieważ jesteśmy świadkami bardzo drastycznego pokrzywdzenia i zdani jesteśmy tylko na własną pomoc, koniecznym jest, by wszystkie Związki żydowskich inwalidów zebrały w swoich okręgach jaknajdokładniejsze dane—co do ilości zrewidowanych koncesji w swoim okręgu. W dalszym ciągu należy zbadać dokładnie ile wogóle jest koncesji danej kategorii do obsadzenia, a ile już nadano, komu nadano i czy przestrzegano przy nadaniu zasady równomiernego traktowania.—Wypadki, gdzie inwalida innej narodowości, lub emeryt otrzymuje dwie koncesje, gdzie człowiek bogaty, choćby inwalida otrzymuje koncesje przed 100% inwalidą biedakiem, należy skrupulatnie notować i podawać do wiadomości Zjednoczenia Związków Żyd. Inwalidów. Centralne władze inwalidzkie wystąpią publicznie z tymi punktami, podniosą je z całym naciskiem wobec tych, którzy rozgłaszają szeroko, że koncesje odbiera się i nadaje po sprawiedliwości. Wszystkich Kolegów prosimy, by nikogo nie oszczędzali w danym wypadku, a doszłe do ich wiadomości fakty pokrzywdzenia, demaskował za całą bezwzględnością.

Praktycznie należy przystąpić do tej pracy w ten sposób, by przy każdym Związku powołać do życia Komisję konc., której zadaniem będzie:

- Zebrać dat odnośnie do ilości koncesji monopolowych, (spirytus, tytoń i sól) oraz innych szczególnych koncesji lub przywilejów zarobkowych, tak państwowych jak i komunalnych, nadających się dla inwalidów.
- Przygotowanie listy odpowiednich kandydatów z grona członków Związku.
- Kontrola nad przydziałem koncesji innym osobom.
- Dowiadywanie się o koncesjach udzielonych niestrasnie lub z pominięciem inwalidów.
- Porozumiewanie się z innymi Związkami w sprawie obsadzenia koncesji przez członka innego Związku, o ile brak odpowiedniego kandydata w danym Związku.
- Akcja finansowa dla objęcia pewnych koncesji dla samego Związku. *Dr. M. Marbach.*

Dochód a prawo do renty.

Interpretacja art. 5. ust. 2 ustawy z dn. 4. VIII. 1922. Dz. U. Nr. 67.

Celem ujednostajnienia postępowania przy wykonywaniu art. 5. ustęp 2. ustawy z dnia 4/8 1922 (Dz. Ust. Nr. 67 poz. 608), nowelizującego art. 26. lit. 7 ustawy inwalidzkiej z dnia 18/3 1921 (Dz. Ust. Nr. 32 poz. 195), wyjaśniło Ministerstwo Skarbu rozporządzenie z dnia 4/9 1925 L. 11788/DB. Em/25. co następuje:

»Prawo do pobierania renty zawieszają się z chwilą osiągnięcia przez osobę pobierającą zaopatrzenie na podstawie ustawy z dn. 18 marca 1921 Dz. U. R. P. Nr. 32 P. 125, dochodu przewyższającego dwukrotnie rentę, jaka przysługiwałoby tejże osobie jako zupełnemu inwalidzie (100%) przy uwzględnieniu jej stanu rodziny.

Analogiczną zasadą należy stosować przy obniżaniu renty.

Pełne lub częściowe zawieszenie rent następuje z pierwszym dniem następnego miesiąca, w którym ustalony został dochód, powodujący zawieszenie renty, przyczem zaznacza się, że powodem zawieszenia nie może być fakt nadania koncesji itp. Decydującym momentem stosowania postanowień art. 5. ustawy z 4 sierpnia 1922 — jest wyłącznie dochód.

Równocześnie Ministerstwo Skarbu oznajmia, że dochód miesięczny osób z zawodów wolnych wyposażone się, dzieląc roczny dochód przez 12 miesięcy. — Analogicznie należy postępować przy obliczaniu dochodów ubocznych w stosunku do osób pobierających stałe uposażenie itp. Jako dochód uboczny należy rozumieć wszelkie dochody, objęte art. 8. ustawy o państwowym podatku dochodowym.

Wedle powyższego wyjaśnienia należy przy zawieszaniu względnie obniżaniu renty wziąć pod uwagę rentę zupełnego (100%-owego) inwalidy przy uwzględnieniu stanu rodzinnego odnośnej osoby. Aż do wydania zacytowanego powyżej rozporządzenia interpretowano przepis art. 5. ustęp 2. ustawy z dn. 4/8 1922 mylnie, uwzględniając tylko rentę samotnego 100%-owego inwalidy bez względu na stan rodziny odnośnej osoby, wskutek czego już przy bardzo niskim dochodzie stosowano zawieszenie względnie obniżanie renty. Rzecz jasną i zrozumiałą jest, że to rozporządzenie nie wprowadza żadnych nowości, lecz tylko podaje podległym władzom należyta interpretację omawianego przepisu ustawowego.

Izba Skarbowa, Wydział emerytur i rent w Krakowie stosowała wyżej przytoczone rozporządzenie dopiero od dnia 1-go października 1925 roku. Rozporządzenie to jest wiążącą władzę skarbową dyrektywą, jak należy interpretować art. 5. ust. 2. ustawy z dn. 4/8 1922 r. Bezprawiem jest należyte interpretowanie przepisu us'awowego dopiero od pewnego terminu (w tym wypadku od 1. X. 1925 r.) a stosowanie za czas ubiegły mylnej interpretacji, niezgodnej z duchem i treścią ustawy, byłoby tylko przysporzyć Skarbowi oszczędności, choćby kosztem biednych inwalidów woj. (N. p. Kol. I. i. z Rzeszowa potrącono w ten sposób bezprawnie za czas od 1. I. do 30. IX. 1925 r. 601 zł. 17 gr.) Dopiero na skutek energicznych interwencji Z. Ż. I. W. S. w Krakowie oraz Zarządu Głównego Zjedn. Z. Ż. I. W. S. wydano w tych dniach Ministerstwo Skarbu polecenie stosowania powyższego rozporządzenia interpretacyjnego od chwili wejścia ustawy w życie.

Z życia organizacyjnego.

NADZWYCZAJNE ZGROMADZENIE ŻYD. INWAL., WDÓW I SIERÓT WOJEN. W KRAKOWIE odbyło się w dniu 28. XI. 1926. W sprawie krajowej organizacji przedstawił obszernie sprawozdanie kol. Dr. L. SCHEMIANT, wykazując potrzebę istnienia Zjednoczenia Żwiaków Ż. I. W. S. Rz. P. i ilustrując to licznymi przykładami na stanowisku dotychczasowej praktyki. Następnie referował kol. Dr. T. MÖLKNER o światowej organizacji, wykazując ogromne znaczenie tejże na terenie międzynarodowym i korzyści, jakie z niej wynika dla poszczególnych organizacji krajowych. Kol. J. BACHNER przedstawił obszernie stan spraw organizacyjnych oraz ciążące na Związku krakowskim obowiązki przez sprawy zamiejscowe a ponadto referował o obecnym stanie rewizji koncesji. W dyskusji zabierali głos kol. F. Unger, D. Thaler, S. Laufer i M. Marmur.

NADZWYCZAJNE ZGROMADZENIE Ż. I. W. S. W WARSZAWIE w dniu 18 listopada br. odbyło się przylicznym udziale żyd. ofiar wojen okręgu warszawskiego, oraz przedstawicieli prasy miejscowej. Po zagajeniu Zgromadzenia przez kol. Kikolera St., zabrał głos kol. J. Bachner, który w dwugodzinnym przemówieniu skreślił historię powstania Zwiaków żyd. inwalidów, i potrzebę istnienia tychże. Następnie przedstawił traktowanie żyd. inwalidów, wdów i sierót wojennych przez poszczególne Ministerstwa, pletnąjąc ostro wybrki niektórych czynników, stosowane wobec żyd. ofiar wojennych. Sprawa obecnego stanu rewizji koncesji, a zwłaszcza odbytej konferencji w Min. Skarbu i Dyrekcji Monopoli Tytoń. została wyczerpująco przedstawiona, zaś obecni inwalidzi wyrazili pełne zaufanie kol. J. Bachnerowi i Kikolero- wi za skuteczną obronę interesów żyd. ofiar wojennych. Napiętowanie ostro stosunek czynników kahalnych miasta Warszawy w stosunku do Związku żyd. inw. w Warszawie, czego wyrazem było uchwalenie odpowiednich rezolucji. W dyskusji zabierali głos kol. Filiraj, Rotblat, Kikolera i Löwin. Zaznaczyć należy, że mimo zaproszenia ani jeden z posłów żyd. nie przybył na to Zgromadzenie, a tylko p. poseł Wiślicki nadesłał usprawiedliwienie.

UTWORZENIE POWIATOWEGO KOŁA Z. Ż. I. W. S. W JAŚLE, nastąpiło na skutek inicjatywy krakowskiego Związku. Statut tego Koła został zatwierdzony reskr. Województwa krakowskiego z dn. 6. XI. 1926. L. 15605.

Z. Ż. I. W. S. W PIŃSKU został zalegalizowany przez władze miejscowe reskr. z dnia 13. X. 1926. i rozpoczął swoją działalność z początkiem listopada 1926. Dnia 12. XII. 1926 odbył się Zjazd żyd. inw. wdów i sier. wojen. Województwa poleskiego, na którym wybrano Zarząd w następującym składzie: kol. L. Goldson, prezes, I. Rittermann, wiceprezes, L. Schneemacher, sekretarz, koleżanka Ch. Milecka, skarbnik i członkowie kol. M. Nowak, A. Berman. Do komisji rewiz. weszli: przewod. kol. I. Gottlieb, zastępca przewod. kol. S. Spin (Sarny), i kol. A. Epstein. Sąd koleżeń- ski wybrano w składzie: przewod. kol. S. Majerowicz, zastępca przewod. kol. G. Patrebnik i kol. H. Eisenberg. Delegatem na III. Walny Zjazd (16—19 XII) w Warszawie wybrano kol. L. Goldsona.

PLENARNE ZGROMADZENIE Z. Ż. I. W. S. w KOŁO- MYJACH odbyło się w niedzielę dnia 21. XI. 1926. w przepełnionej dużej sali Związku. Przewodniczącą kol. S. Rares w półtoragodzinnej mowie objaśnił zebranyemu o znaczeniu prasy w ogólności a własnego organu w szczególności, i zwrócił się za apelem do zebranych, by prenumerowali „Inwalidę Żydowskiego” ponieważ miesięcznik ten jest jedyną bronią w ich rękach i każdy pobierający rentę winien go prenumerować i zapłacić za rok te 3 zł. Następnie referował o ustawie sanacyjnej, przedstawiając krzywdę, jaką Sejm wyrządził wdowom i sierotom wojen. przez uchwalenie tejże ustawy. Zgromadzeni wyrazili posłowi Zwi Hellerowi i kol. Bachnerowi najserdeczniejsze podziękowanie za ich pracę w obronie spraw inwalidzkich.

Różne wiadomości.

INTERWENCJA W GENERALNEJ DYREKCJI MONOPOLU TYTONIOWEGO W WARSZAWIE. W dniu 16. listopada br. odbył kol. J. Bachner dłuższą konferencję z p. dyrektorem Drem Kretzem oraz p. naczelnikiem Kimlow- skim w sprawie traktowania żyd. inwalidów i wdów wojen, na równi z innymi inwalidami przy nadawaniu koncesji. Przedstawiciele Dyrekcji Monopoli Tytoniowego oświadczyli ofi-

ejalnie, że nie jest ich zamiarem krzywdzić żyd. inwalidów i wdowy wojen. przy nadawaniu koncesji i że dołożą wszelkich starań, aby pod żadnym warunkiem nie dopuścić do niewłaściwości w tej dziedzinie. Równocześnie poruszono kwestję nadania hurtowni tytoniowych dla Żwiaków żyd. inwalidów wód i sierót wojen. Z przemówienia p. Dyr. Kreutza wynikałoby, że Dyrekcja Monopoli Tytoń. jest skłonna natychmiast nadać sklepy tytoniowe Żwiakom żyd. inwal., przyczem zasłaniano się tem, że polityka Rządu ze względu finansalną dąży do tego, aby nie powiększać, lecz zmniejszać ilość hurtowni tytoniowych. W tej kwestji zastrzegł sobie kol. J. Bachner decyzję po porozumieniu się z Zarządem Głównym Zjednoczenia, wyrażając równocześnie protest z powodu takiego traktowania, albowiem Żwiaki żyd. inwalidów, wód i sierót wojen. nie mogą być gorzej traktowane aniżeli Żwiaki Inwal. Wojen. R. P.

Przebieg temu energicznie zaprotestowano podczas III. Walnego Zjazdu w Warszawie. Rząd chciałby narzucić nacieżać mały ochłap żyd. ofiarom wojen. i w ten sposób wykażać, że robi coś dla inwalidów żydowskich.

INTERWENCJA PREZYDIUM ZARZĄDU GŁÓWNOGO ZJEDNOCZENIA Ż. Ż. I. W. S. U WŁADZ CENTRALNYCH. Po zakończeniu III-go Walnego Zjazdu interwenjowała delegacja Zarządu głównego Zjednoczenia Ż. Ż. I. W. S. złożona z prezesa kol. Bachnera, wiceprezesa kol. Dr. Schermantana i Schwarsza, sekretarza kol. Thaler'a oraz delegatów Żwiaków, lwowskiego kol. Rataja, i warszawskiego kol. Wurzelmana u Władz centralnych w Warszawie, gdzie załatwiono według uzgodnienia następujące sprawy:

1) W sprawie wystrzymania wydawania list kolejowych przez kasy kolejowe w Warszawie i Radomiu, na podstawie zaświadczeń wydawanych przez Żwiaki Ż. I. W. S. swym członkom, interwenjowano w Min. Komunikacji, które natychmiast wydało odpowiednie telefoniczne polecenie podległym Dyrekcjom, w następstwie czego już tego samego dnia kasy kolejowe uznawały zaświadczenia żyd. Żwiaków inwal. i sierót wojen.

2) Następnie została delegacja przyjęta przez p. wice-ministra skarbu Dr. Górę, któremu przedłożono odpowiednie memorjały w związku z zaopatrzeniem inwalidów. P. wice-minister przyrzekł wydać bezwzględnie odpowiednie zarządzenia celem zaspokojenia słusznych żądań.

3) Niezależnie od tego, odbyto dłuższą konferencję z p. Leśniewskim, dyr. Dep. Akcyj i Mon. Państw. w Min. Skarbu oraz z p. Kreutzem, dyr. Państw. Mon. Tyt., omawiając sprawę rewizji koncesji, a w szczególności sposoby nadania koncesji żyd. inwalidom, wdowom i sierotom woj.

4) Dalsze interwencje podjęto w Min. Pracy i Op. Społ. oraz w Min. Spraw Wojsk. odnośnie do zaopatrzenia wód z małżeństw rytualnych, zapotrzenia sierót zupełnych i zaopatrzenia ociemniałych inwalidów, przymusowego przyjmowania inwalidów do pracy w przedsiębiorstwach w myśl ustawy inwal. (na 50 prac. przynajmniej 1 inwalida woj.), w sprawie ponownego otwarcia terminu rejestracyjnego dla inwalidów, zamkniętego z dniem 30 kwietnia 1922, do czego odnosi się przychylnie Min. Spraw Wojsk. i Min. Pracy i Op. Społ., stwierdzając, że istnieje możliwość załatwienia tego tak wadliwego postulat w formie dekretu.

5) Poza tem odbyto konferencję w I. D. C. (Joint) z pp. dyr. Gittermanem i dyr. Neustadtem w sprawie uzgodnienia opieki nad sierotami woj. P. dyr. Neustadt przyrzekł, że przy sposobności konferencji kierowników central sierocych, która się odbędzie w dniu 28. br. w Warszawie, będzie kompletem opieki wydane polecenie w sprawie stałego porozumiewaniu się ze związkami Ż. I. W. S. W. oraz Zarządem Głównym Zjednoczenia w sprawie opieki nad sierot. wojen.

Dwa okólniki w sprawie rewizji koncesji. Ministerstwo skarbu wydało dwa okólniki w sprawie rewizji koncesji. Pierwszy okólnik dotyczy osób, które zostały już pozbawione koncesji i w obecnej chwili likwidują je. Termin likwidacji, upływający z dniem 31 grudnia 1926 został przedłużony do 1 lipca r. 1927.

Drugi okólnik ma bardziej ogólny charakter i dotyczy osób, podlegających ustawie o rewizji koncesji. Ministerstwo Skarbu zwraca uwagę urzędów skarbowych, że osobom, które przekroczyły 80 rok życia i zajmują się zawodowo sprzedażą artykułów monopolowych od 12 lat, przyczem nie mają innych źródeł zarobkowych, nie należy odbierać koncesji.

KOŁO ŻYDOWSKIE A ŻYD. OFIARY WOJ. W swej wielkiej moście budżetowej wyłożonej na plennum Sejmu mianem Koła żydowskiego w grudniu 1926, poseł Frostig, szczerkowiec poruszył prawie wszystkie problemy społeczno-państwowe, nie wspominając ani słówkiem o stanowisku Rządu wobec żydowskich ofiar wojennych. Bez komentarzy!

Czytajcie „Inwalidę żydowską.“!

Redaktor naczelny: Dr. Teodor Molkner.

Wydawca: Zjednoczenie związków żyd. inwal. wód i sierót wojennych Rz. P. — Drukiem Fischera, Grodzka 62

Komunikaty.

WALNE ZGROMADZENIE Ż. Ż. I. W. S. W RZESZOWIE odbędzie się dnia 16 I. 1927 o godzinie 2-30 popołudniu w sali rzeszowskiej Gminy Wyznaniowej z następującym porządkiem dziennym: 1. Odczytanie protokołu z ostatniego Walnego Zgromadzenia. 2. Sprawozdanie Wydziału i Komisji Rewizyjnej. 3. Zmiana statutu. 4. Wybór nowego Wydziału. 5. Wnioski i interpelacje. Wzywa się wszystkich członków rzeszowskiego Związku do wzięcia udziału w tym Walnym Zgromadzeniu. Równocześnie zaprasza się tą drogą wszystkich bratnie Żwiaki Ż. I. W. S.

Ż. Ż. I. W. S. W RZESZOWIE komunikuje: Zbiórka uliczna urządzona pod kierownictwem kol. Tannenbaum'a dn. 29 XI. 1926, przyniosła 260 zł, które przeznaczono na zakupno opału na zimę dla najbiedniejszych członków. Zbiórka została także razą zorganizowana wyłącznie przy pomocy inwalidów, wód i sierót wojennych i ich to niezamordowanej pracy, mimo zimna zawiązała należyty piękny rezultat. Wszystkim, którzy w tej zbiórce udział wzięli i do pomyślnego jej wyniku się przyczynili, składa Związek rzeszowski najserdeczniejsze podziękowanie.

WALNE ZGROMADZENIE Ż. Ż. I. W. w KOŁOZYJI odbędzie się w niedzielę dnia 9/1 br. w sali przy Ryнку L. 38. z następującym porządkiem dziennym: 1) Sprawozdanie z III. Walnego Zjazdu wygłosi Salomon Rares, 2) Sprawozdanie Wydziału i Komisji Rewizyjnej, 3) Wybór nowych członków Wydziału, Komisji rewizyjnej i Sądu polubownego, 4) Stosunek Kahału i społeczeństwa do żyd. ofiar wojennych 5) Wnioski i interpelacje. Walne Zgromadzenie poprowadzi nabożeństwo żałobne w synagodze miejscowej za poległych żołnierzy i zmarłych Kolegów i Koleżanki, podczas którego wygłosi kazanie p. Ch. Szapira, dyrektor gimnazjum. Inwalidzi, wdowy i sieroty wojenne okręgu kołomyjskiego jawie się masowo na to Wasze Walne Zgromadzenie!!

ZNIZKI KOLEJOWE. Zarząd Gł. Zjedn. komunikuje: Nakłada się na wszystkie Żwiaki obowiązek wystawiania zaświadczeń na żniżki kolejowe w jak największą dokładnością. Zaświadczenia takie wolno wystawiać tylko inwalidom wojennym, posiadającym ważne dokumenta inwalidzkie od władz polskich; wykluczeniem jest wydawanie takich zaświadczeń osobom, nie będącym inwalidami. Wyjazd inwalidy za żniżką możliwy jest tylko w wypadkach, szeregówemu na drukowanych zaświadczeniach wymienionych. Inwalida, otrzymujący zaświadczenie na żniżkę, winien z niego korzystać rzeczywiście w tym celu, który w zaświadczeniu uwidocznił. Jakiekolwiek nadużycia przy wydaniu zaświadczeń będą przez Zarząd Główny najkająstrzej karane, gdyż nie można dopuścić do tego, aby Ministerstwo Komunik. wytykało następnie, że Żwiaki żyd. inwalidów wydają zaświadczenia na żniżki kolejowe w niewłaściwy sposób.

OBOWIĄZEK PRENUMEROWANIA „INWALIDY ŻYDOWSKIEGO. Trzeci Walny Zjazd uchwalił, że wszyscy żydowscy inwalidzi, wdowy i sieroty wojen. obowiązani są nabywać w przynależnym Związku co miesiąc jeden egzemplarz naszego miesięcznika względnie prenumerować tenże wprost z naszej administracji. Prenumeratę roczną 3 zł względnie półroczną 1 50 zł, należy przekazywać przekazem pocztowym lub na konto P.K.O. Nr. 406.285. Zarazem przypomina wszystkim Zwiakom, że pieniądze za nasze osobno napisane należy bezwzględnie przysyłać najdalej do końca miesiąca również w wyższy sposób, gdyż w razie dłuższego zwlekania — jak to dotąd niejednokrotnie się działo — dalsze wydawanie naszego organu byłoby zagrożone.

SANACJA SKARBU PAŃSTWA A ZAOPATRZENIE OFIAR WOJENNYCH. Pod tym tytułem pojawia się w księgarniach broszura kol. Dr. Teodora MOLKNERA, omawiająca krytycznie postanowienie ustawy z dnia 22 XII. 1925, wskatke której uległy renty wdowie i sieroce znacznej redukcji. Kol. Dr. Molkner domaga się w tej broszurze natychmiastowego uchylecia tej dla ofiar wojennych krzywdzącej ustawy. — Broszurę tę nabyć można także i w administracji naszego miesięcznika za przesłaniem kwoty 1 50 zł.

PODZIĘKOWANIE. Ż. Ż. I. W. S. w Tarnowie składa tą drogą J. W. P. baronowi Gótszowi za hojny dar bufetowy na zabawę taneczną urządzoną dnia 13 XI. 1926 celem uzyskania środków na rozdział węgla pomiędzy najbiedniejszych członków związku serdeczne „Bóg zapłać“.

DOROZCNE WALNE ZGROMADZENIE Ż. Ż. I. W. S. W STANISŁAWOWIE odbędzie się w niedzielę dnia 16 stycznia 1927 w sali posiedzeń izraelskiej gminy wyznaniowej przy ul. Meisela o godz. 10 przedpołudniem.

Redaktor odpowiedzialny: Jakób Bachner.

דער יודישער אינוואליד

מאנאשרפט

ארגאן פון די פערזינגטע יודישע אינוואלידען אלמנות און מלחמה-יתומים-פערבאדערן.

געוועהלט געווארען קאמיטעס פאר שפארטן, ארגאניזאציע, פנאנץ און פערמאנענץ.

אויף דער לעצטער זיצונג פונעם 19-טען דעצעמבער פ. י. האט זי שווארץ - לבוב גערעדט איבער דעם חוב פונעם אלטע צו די יא. י. דאס פערזאנלעך וויכטיג געווען איז נישט גענוג. דאס פאלק מוז אויך זיינס מהון. ביי היינט האבען נור די וידען פון קראקא און לעמבערג געהערט זיך אנגענומען פאר די מלחמה-יתומים. דאס איבעריגע פאלק מוז מען קערש אפזוכען. ס'איז נויטיג. די אינוואלידען זאלען זיין פערטרעטען אין די קולטור-דיסטע און שפארט-דיסטע און אין די קרעניש-קאמיטעטען. די מלוכה קאן נישט דורכפירן די וואלאריא-ציע פון די נעמס. 'וואלט מען געוואלט אינוואלידען-באנק מיט סובווענציע פונעם דושיאני.

ה' יוסף און מאסקאוויץ פון ווילנא דערמאנען. אז די יודישע אינוואלידען האבען פילע מיטגעהאלפן צו די איצטע פאר ליטווישע בעדייטיגע פון די וידען אויף דער וועלט. האבען זי א רעכט צו פארזען פונעם פאלק הילף.

ד. ש. מאנא - קראקא האט דערמאנט איבער די ציעלען און בעדייטיגע פון די אינוואלידען-ארכיט אונטער קאמפף צו פערזויקן ליכען זייערע געזעצטע. ער קאנסאטירט אז די פערזאנליכע האט נאך בעדייטענע נעמס-קולעס. דער רעדנער רופט די פערזאנלעך צו ווייטערע אנגעשטרענגע ארכיט און פערברייטונג פון אונזער צייטונג און דער נאנטע געזעלשאפט. יעדער אינוואליד און מלחמה-אלמנה מוז באזונדערן די אייגענע צייטונג.

נאכ'ן אויסהערען די בעדייטיגע פון די געוועהלטע קאמיטעס און פון די רעזולוציען איבער אייגענע פערזאנלעך, האט די קאנפערענץ אנגענומען דערזעלבע און איינשטימויג אויסגעזאגט די הערערן דערפאס העלער. יעקב בערעני. דר. שערמאנ און ה' שווארץ פאר הערענשפאלידער פון דער ארגאניזאציע פאר וויער אויסגעהאלפענער און אונטערזייכער אויסגעצייכענע ארכיט פאר די ארגאניזאציע. נאך אז די געוועהלט געווארען דער מארשאנד פון דער נאנטע צייטונג. דער אויבעררא און א רעוויזאנט-קאמיטעי. אין פארשאנד זענען אריין: יעקב באבער, פרויעס. דערמאן שווארץ און ר. ל. שערמאנ וויצע-פרעזענטן. דוד מאלעך. סקערמאר. יוסף אקערמאן פערזערי סער פונעם פערזענלעך. ד. מ. סאלקענער. קאסירער. מיטלדער: א. בירנבאך. י. נאלבערג, דר. העלער. י. וועדנמארינג. ש. קרענע. ה' לעמל. י. זאלצבערג. דר. מ. זימלאווסקי.

פאר שלום פון דער קאנפערענץ איז נאך בעשלאסן געווארען אז דער אלגעמינער פארשאנד זאל זיך פארשפערענען מיטן פערבאנד פון די פוילישע אינוואלידען און מיטן אינוואלידענלעך און זענען א בשותף-דינע אקציע ביי אלגעמינע אנגעלעגענהייטן פון אינוואלידען.

*

די רעזולוציעס פון ה' מאסקאוויץ זענען יתומים.

1) זי ווירקען ביי די נייע וואלעס און די קולטור. אז זי זאלען זיין דעמאקראטיש און געבען די וואלעס און וועלשליכע בילדונג און פראפעסיאנעלע אויסבילדונג. ביי די וואלעס זיין פראקטישע מעשען.

2) שווערע פסענשעפער. אז די יודישע אינוואלידען זענען קרובות פאר די נאנטע יודישע געזעלשאפט. זיי האבען מיט זייער כלום אן לעבען פערמירט דעם כבוד און די עקסזיסטענץ פון דער יודישער געזעלשאפט. דעריבער איז די יודישע געזעלשאפט מחויב אלץ צו טהון פאר די מלחמה אינוואלידען, אלמנות און יתומים. וואס זיי זאלען נישט מהון און אלץ נאך וועגן קענען די קרובות.

3) פון די דושיאני-נולדער זאל א געשטימטע מיל איבער געבען ווערען די יא. י. כדי צוריק אויפצובויען די הויך די מלחמה יסען צעבראענע מיטלדער פון דער יודישער געזעלשאפט.

דער רימער אלגעמינער צוזאמענפארד פון די פערזינגטע פערבונדונגען פון יוד. אינוואלידען. אלמנות און יתומים אין דער פוילישער רעפובליק.

פונעם 16-טען ביי 19-טען דעצעמבער פ. י. איז און ווארשא פארנומען אונזער רימער אלגעמינער געזעלשאפט-פארשאנד. נאך דער דעצעמבער הויך ה' באכנער זענען געוועהלט געווארען צום פארזיצער ה' יעקב באכנער פון קראקא. פערזענלעך: ח' ה. שווארץ לבוב. ס. קיזלער - ווארשא. ע. מארקוס - קאפאזיץ. בעריטינגען זענען פארגעלען געווארען פונעם רעפובליק-פערזענלעך פון דער וועלט-ארגאניזאציע פאר יא. י. פונעם ווארשאנער געמיינדע-ראט. פונעם ווארשאנער איבערזאכער שור, פונעם פויליש-מיליטערי פונעם מיניסטער פאר פאלקס-שינץ פונעם פאנאנדימיטעסעריע פונעם שפארט-קאמיטאט, פונעם יודישען מיסקלוב פון די ווישע ארטיקעס פונעם ווארשאנער ראיאנאס. פונעם יודישען נאציאנאליסטישן און נאך אנדערע.

נאכמיטאג האבן פרויעס באכנער דערמאנט איבער די נע-שיכטע און די סיבות פון אונזער ארגאניזאציע. דער רעדנער האט ברייט-פארגעשפלט די שוועריגקייטען פון אונטערזייכער און שטאר טופעל פון פערזענלעך זיישן האט מען געזעען שטיינער אויסן זען. ער אליינדיג די סיבות פארזאגט די ווישע אינוואלידען האבען געמאכט אויסגעטען פון דער אלגעמינער ארגאניזאציע פאר אינוואלידען און וועלכע ס'האט געהערשט אנטעמיטעסעריע. ער ווארשט פאר דעם יודישען מיסקלוב נישט געהעריג בעזעהען זיך צו די יא. י. רעדט ארום דאס בעזעהען פון אלע מיניסטעריעס. פון די קולות און פון דער יודישען געזעלשאפט צו די יא. י. אין דער געזענטאריש און דערמאנט פונעם פאנאנדימיטעסעריע ברייטער ער שארף אן דאס מיניסטאריע זענען איסראעלישע פון געהאלדיגע וויזנער אקטען פון פון דער יודישען געזעלשאפט צו די יא. י. קראקאווער איבא-קארנאוו נישט עילדערט און פארדערט. דעם סעלער אויסצוברעך הויך צוגעמען נייע בעזעהען אין די עמפיר-אמפלינג. ער רעדט אויך ארום דאס נישט געהעריג פארנעהן פון דער פאנאנדימיטעסעריע ביי אונטערזייכער די רענע טען און די שטרענגע ביי פארזאנען די פאמיליעס. הויך דעם קריזיסער ער שארף דאס אנטאנענענען פון פאראייניגטע זענען בע-האלדונג און פארנעהן און יתומים פון דער מלחמה. דאס מוז הויך הויך א דעקלעט בלוי ווערען. ער פעהלאנגט. ער פעהלענדיג דעם ערמיטן פון רעזיסטענץ פאר אינוואלידען. ווייל פשוטע צעהלדיגע שווערע אינוואלידען פארט אויף די קרעפטן האבען קיין נישט געני-סטירט און פעהלענדיג און רעכט אויף רענט.

דערנאך האבן דערמאנט דערפאס העלער איבער אינוואלידען-געניס אין דער געזענענע און אין דער פראקסיס. דער רעדנער קלערט אויף דאס געזען איבער די פערזאנע און אירער פעהלער. וואס בעזעהן די אינוואלידען. למשל דאס נעכט פערזענלעך די רעזיסטאנציע, דאס נישט אויספירן פון געזען צו קאפיאלידערן די רענט. פון א וואלאריא-ציע-צייטונג. די פארזענע. אז ביי וואלאריא-ציע מוז מען פערזענלעך. אז מ'זאל נישט קיין אנדערע הכנסות. הויך דעם געזענעט מען די מלחמה-קרובות זיך צו נעמען צו פראקטישע אר-בייט. נור סאך זיך ווארשען אויף די מלוכה. ער רעדט אויך פונעם מאנאציע געזען מיט וועלכעס די פאנאנדימיטעסעריע בעדייטען פון ביי קאנצעסיעס. צום סוף דערמאנט ער דעם דושיאני. וואס האבן ביי איבא נארישע נעמסן פאר יא. י. כאטש די אמעריקאנישע אגודע זענען צו דעם ציעל בעשטימט.

פרעזענט באבער זיך אן דין וואס פונעם אקציאנאנט-קאמיטעי. נאך וועלכעס ס'האט זיך אנגעווינען די דוקסווע. די פאמיליע-דער פונעם קאמיטעי האבען געענפארט צו עקזעקטן אבסאלאוט. ס'זענען

די יאָר אַרנאָואַזיע אין פּאַרעסיע. דער יאָר-פּעראָדן אין פּוֹלן, וועלכע איז אום 30-טען אָקטאָבער פ. ל. לענאָוווֹס נעוואַרע דורד די מאַכט. האָט אָנגעהויבן זיין ערשטקייט אָנאָגנ נאָעמבער. דעם 12-טען דעצעמבער איז פּאַרעסיע אָנגעקומען אַ צוואַנציג-טאָג פון אַלע אינזאָלידען פון פּאַרעסיע. אויף וועלכע ס'איז אויס-געוועהלט געוואָרען ספּעריאַלע: פּרעוועס ל. נאַרדאָן. וויצע ל. רימערטאָן. ספּעריעטאַר ל. שוואַכער. קאַסירער הי-ע האַשקא מי-לעצקא. קאַנדידאַטן: ז. נאַוואָק. א. בראַמאַן. רעזיזיאַנס-קאַמיטע: פּרעוועס ל. נאַפּוֹל. וויצע שטען שטען, מיטלד. א. געשמיץ. הבר פּרעוועס. ש. מאַראַוווטש. וויצע נ. פּאַרעבנקו, מיטלד. ה. אַיינבערג. צום אַלגעמיינעם צוואַנציגטען טאָג פּרעסאַדע אין וואַרשע איז אויסגע-וועהלט געוואָרען אַלץ דעלעגאַט ה. ל. נאַרדאָן.

אין סאַטערטאָג וועט וועגן דעם 16-טען ד. מ. זיין אַ נעקסט-פּרעסאַדענט פון די יאָר אין רעזנאַס-זאַל פון קאַל. מיינעלס-נאַם. אַהויב א. ווינער 10 מאַרטימאַן.

פּערשידענעם

נייע אינפֿערעווענציעס. נאָך דער וואַרשאווער קאַנפֿערענץ האָט דער נייער אָרטיש אַינפֿערעווענציעס ביי דער צענטראַל-מאַכט וועגן אַלגענערע אַכטן:

- 1) וועגן נישט געבן אינזאָלידען באַהן-ערעמענטע ביי די באַהן-סאַבאַזיעס אין וואַרשע און אין ראַדאָם. אויף ציינשען מוזט פּאַרשטעלען פון אַנווער אינזאָלידע. האָט דער אָרטיש אַינפֿערענע-נייער בייס באַהן-מיניסטעריוו. וועלכע האָט היבן פּאַרעפּאַניש-בע-פּהילדען די דירעקציעס פון יענע סאַבאַזיעס די הנהגה צו געבן. דעם-ועלכע זאָל וועגן אַקט די ציינשען אַנערקאַנט געוואָרען.
- 2) וועגן אַז אַנווער דעלעגאַציע אַופּגענומען געוואָרען דורכן וויצעמיניסטער פאַר סיגאַן דר. נורא. זי האָט איהם פּאַרנע-לעגט אַ פּאַרסאַראַנעס וועגן פּעריאָדען אינזאָלידע. ער האָט צוגע-זאָגט היבן אַרטיסטען וועגן דעם אַ פּעריאָדענע.
- 3) חוץ דעם איז אַנגעקומען אַנווער און אַלגענע סאַנפֿערענץ מיטן דירעקטאָר פון קאַזין זון מלכה-מאַנאַסאַל בייס סיגאַן-מינס-טעריום און מיטן דירעקטאָר פון דעם סאַנפֿאַל קרייז. וועגן דער רעוועזיע פון די קאַנצעסיעס און דעם אַנאָס פון געבן קאַנצעסיעס יאָר
- 4) ווישענע אַינפֿערעווענציעס האָט אַנווער דעלעגאַציע געהאַט אין מיניסטעריום פאַר אַרבייט און סאַלפֿספּעריאָרענע און אויך אין קריענס-מיניסטעריום וועגן פּעריאָרענע פון אַלמנה וואָס האָבן נאָר יודיש חנוכה געהאַט. פּעריאָרענע פון בילדען אינזאָלידע. וועגן צוואַנציגטע צוגעבן אינזאָלידע צו אַנטפּרעזענטענע אים זון פון אינזאָלידע-וועקע. זון געבן אַ נייעס ערפירן צו דעמיסטריען זון פון אינזאָלידע. וואָס האָבן זון ביי היינט נאָך נישט רעגיסטרירט זון מיניסטעריום האָבן זון דער קעשה-מסכים געווען און צונוואַנט. און מען איז הויך אַ דעקלעט דערלענען.

5) די דעלעגאַציע. האָט אויך אַינפֿערענציעס בייס. דוואַנטיג מיט די הויז נעטערמאַן און נישטפּאַרד. און דער, דוואַנטיג. זאָל זיין אויך אומקוקען אויף אַנווערען אינזאָלידע. די נישטפּאַרד צוגע-זאָגט. און ביי דער קאַנצעסיע פון די וועלכע האָט די יאָר-מינסטעריוו האָט וועגן זיין דעם הויז. וועט מען בעשעהלען די אַפּוּרשוסים קא-מיטעס. און זי וואָלט זון פּרעסענטינענען מיט די אַרטיסטענע פון יאָר וועגן געוואָרענע פון מלחמה-הוימס.

א דאָנק פֿונ'ם רעפּובליק-פּרעזידענט. אַנווער וואַרשאווער קאַנפֿערענץ האָט געקויפט אַ הילדונגעס-טעלעגראַם צום דעפּובליק-פּרעזידענט פֿון צי צי. ל. דער פּרעזידענט האָט פאַר די הילדונגעס-דעפּעטע דעמאָנסטראַציע דעם פּאַרשטאַנד און דער אַרנאָואַזיע.

דער ערשטע פאַר מלחמה-אַלמנות. די הויזשעס-קאַמיטע פּרעס אים האָט אָנגענומען די קאַנדידאַט פֿונ'ם דעם. אַנפֿערשטע. און פֿון זאָל די אַלמנות פֿון געפּאַלענע אין קריגע יאָר-אַלע רעגנען. ווי דעם טויש פון ווערע מאַנגן.

4) מען מוז זיך בעשרענען. און אינזאָלידע. אַלמנה און יאָרמיס זאָלען בעשטענען בעשרענענען און פּאַרנען קיין אַפּעריאַס און קרובים. וואָס זי וואַלמען נעקאַנט פּעריאָדענען ווערע מאַסערעלע און פּאַרזאָלשע לידען פון דער מלחמה.

פֿונעם אַרנאָואַזיע-לעבן.

די רעוועזיע פון די מאַנאַפּאַל-קאַנצעסיעס. ווי ס'איז בער קאַנט האָט דער דעפּובליק פּרעזידענט אַרויסגעגעבן אַ דעקלעט צו רעוועזיען די קאַנצעסיעס פון סאַבאַק און פּירש. זי אַוועקצוגעבען די ביהעריגע בעזיער און אַינבערבענען אינזאָלידע. דאָס דורכפירען די רעוועזיע איז אַבער אָנגעשעלעפט געוואָרען און ביי היינט האָט די רעוועזיע נאָך נישט געגעבן אירע פּרעזענטע אַרץ דער פּעריאָדע קיין פּירש. זי זאָלען וועסן ווי אויך זיך נוהג צו זיין בייס דורכ-פירען. און נעוועמבער האָבן זי דעפּוטאַטען ס'איז מצד די קאַנצע-סיע-בעזיער צו אַרע אינזאָלידען משהלל וועגן בייס מיניסטעריום יעדער פאַר זיין צד. דער פּרעזענטער פון די רעוועזיע-געמאַנפּאַלען דעלעגאַטן האָט געבעטען די צדדים. זי זאָלען זיך פּעריאָדענען אָבער ס'איז צו קיין קאַמיסיעס נישט געמוקען. צום סוף האָט זיך די רעוועזיע וועלכעס געמענטשט און בעשלאָסן אָבצולענען די רע-וועזיע ביי זי. דעמאָלש וועט מען אַנהויבן שטופּענעווי אַבגענומען די קאַנצעסיעס. פּרעזידענט פון דער רעוועזיע וועלען נור ווערען קאַנ-צעסיע-בעזיער. וואָס זענען עלטער זיין 50 יאָר און האָבן נישט אַפּאַרטיקע צו פּעריאָדען און זי האָבן די קאַנצעסיעס שוין איבער 14 יאָר.

די ווישע מלחמה-קריבנות זענען דערפון געוואָרען. ווישענע ד. מ. און ווערע אַנטפּרעסיען זענען נישט גענוג פּרעזענטען. די דעפּו-טאַטען פּאַרזאָקווערשט און סימאָנסן. האָט זענען זיך משהלל פאַר אינזאָלידען לעזישטיקע זיך פּאַלש אַלץ פּרעזענטער פון אַלע אינזאָלידען. וואָס זענען אַרנאָוווֹס אים פּעריאָדע פון די (קריסטלי-בע) קריסטלי-אינזאָלידען און דעם ספּעריאָדע וועגן נישט פּאַרענע-אַסילי. די העלפט פון אַלע אינזאָלידען. די ווישע יאָר יאָר האָט איבער הויפט קיינער נישט פּרעזענטען ביי קאַנצעסיען מיט דער מאַכט. ווי אויך וועלען דאָס פּרעזענטענען די יוד. דעפּוטאַטען. וואָס האַלפען זיך פאַר אַנווערע זיך פּרעזענטענען ביי דער רעוועזיע?

מען מוז אויך אַלעין העלפען. אין נאַמען פון די יאָר-האַ-בען די פּאַרשעטער די נאַבער און ספּ. קאָלעקטיר געהאַט אַ קאַ-פּערענץ און סיגאַן-מיניסטעריום מיטן סאַנפּאַל-דירעקטאָר לעש-ניעוסיק און נאַשטעלעק ווערענען זי. וואָס פּאַרשעטער. וואָס מען האָט צו די בעראַטונגען וועגן די קאַנצעסיעס נישט איינגעלאָרען פאַר-שעהנען פון די יאָר. וואָס דעם. פּאַרזאָקווערשט און זי ווישע מיט טרעטענען. און די דירעקטאָר האָט געענפּערט. און אַרעס פּירש זען פּירש קיין בעראַטונגען מיט פּאַרשעהנען זי אינזאָלידען. נור מען וויל צו סאַנפּערענען אַנאַרטיקע צו זען ס'איז-וועגן וועגן אַ פּירש אַרטיק דעקלעט וועגן קאַנצעסיעס. דאָס סאַנפּאַל-מיניסטעריום האַלט פאַר נאַטירליך. און וועגן אַלע פּירשע פּאַרזאָק-קאַנצעסיעס זאָל מען זיך צו-הויטען טהון דעם פּעריאָדע פון יאָר. און אַז די מיטגען פון די יאָר. זאָל זיין סאַנעבען בייס פּרעזידענען קאַנצעסיעס.

די רעזיניסטיקאַטע און פּירש. די אַלגעמיינע נישט אין פּירש צווישען די סודיים און בעלי מלכה האָט נאָרשילד ניש פּער-ווישט די אינזאָלידען. דאָס עלענד איז אומגעווער נויט. דאָס דער-טונעס סאַטיע אַנטער דעם פּירש. זי ווישענען די רייך שטריגענע זיך און מיט אַלע מעלליקייטען צו העלפען די פּעריאָדע מיט אהן פּאַרענענע אַנאַרטיקע. מיט צו קענען אַנהויבן ווער אַרטיק. פון די פּירשענע יאָר-וועגן און קאַמיטע דער סאַרטיקע פּונע פּעריאָדע דר. שפּראַ און זיין שטעלעפּרעזענטער דר. סאַנענדיס. וועלכע איז טאָק דער ספּעריעטער פּונע רעזנאַנס-קאַמיטע און אויף איהם ליגט די נאַנצע לאַסט פון אַרנאָואַזיע. פון סיגאַן און ער ערלענען זי צו דער צופּירענע נויט און אַנערקענטען זי נאָך יאָר. אַלע בעזיערע-טע געווען פון אינזאָלידען ווערען פּונע רעזנאַנס-קאַמיטע נענטער דעלעגאַטע.